

ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ «Η Καλλιπάτειρα»

1η ομάδα

Να εντοπίσετε το θέμα του ποιήματος

Αφού εντοπίσετε τις δύο ενότητες του ποιήματος, να δώσετε έναν πλαγιότιτλο για κάθε ενότητα:

Σε ποιο χώρο εκτυλίσσεται ο διάλογος και ποια πρόσωπα διαλέγονται;

Από ποιο περιστατικό των αρχαίων ολυμπιακών αγώνων αφορμάται ο ποιητής για να γράψει το συγκεκριμένο ποίημα;

2η ομάδα

Πώς αποκαλούν την Καλλιπάτειρα οι ελλανοδίκες και ποια τα αισθήματά τους για την παρουσία της στο χώρο;

Ποια επιχειρήματα χρησιμοποιεί η Καλλιπάτειρα για να δικαιολογήσει στους Ελλανοδίκες την είσοδό της στο χώρο των αγώνων;

Πώς θα χαρακτηρίζατε την Καλλιπάτειρα από την ενέργεια που έκανε και τον τρόπο που τη δικαιολογεί;

3η ομάδα

Ποια είναι η αξία των ολυμπιακών αγώνων, όπως αυτή αναδεικνύεται μέσα από το ποίημα;

Ποια ιδανικά των ολυμπιακών αγώνων προβάλλονται στο ποίημα; Πιστεύετε ότι και σήμερα κυριαρχούν αυτά τα ιδανικά;

Ποιος ο ρόλος της τέχνης στην προβολή των ολυμπιακών ιδεωδών; Να λάβετε υπόψη για την απάντησή σας και τα παρακάτω στοιχεία.

(Πίνδαρος ([522 π.Χ.](#) – [443 π.Χ.](#)) υπήρξε [λυρικός ποιητής](#) της [Αρχαίας Ελλάδας](#).

Οι Ολυμπιόνικοι του [Πινδάρου](#): Πανάρχαιο και μόνιμο όνειρο των ανθρώπων είναι η εξασφάλιση της αθανασίας. Οι αρχαίοι Έλληνες είχαν ανακαλύψει ένα τρόπο απόκτησης αυτού του πολυπόθητου αγαθού: την ποιητική εξύμνηση. Αυτή ακριβώς είναι η υπόσχεση που δίνει ο Πίνδαρος στους εγκωμιαζόμενους νικητές σε πανελλήνιους αγώνες. Ο πλούτος ενός νικητή είναι ατελέσφορος, αν δεν επενδυθεί σωστά, και συγκεκριμένα με την παραγγελία σύνθεσης ενός επινίκου, μιας επινίκιας εγκωμιαστικής ωδής, γιατί ο ποιητικός λόγος είναι δραστικότερος και μακροβιότερος ακόμη και από ένα μνημείο, καθώς με την ευελιξία που διαθέτει μπορεί εύκολα να ταξιδέψει από στόμα σε στόμα σε ολόκληρη την υφήλιο.)

4η ομάδα

1. Ποια είναι η θέση της γυναίκας στην αρχαιότητα: α) όπως αυτή προβάλλεται στο ποίημα, β) όπως γνωρίζετε από την Οδύσσεια (Πηνελόπη) και την Ιλιάδα (Ανδρομάχη), γ) από το μάθημα της ιστορίας της Α γυμνασίου;

Να συγκρίνετε την αντίληψη που κυριαρχεί για τη θέση της γυναίκας στους ολυμπιακούς αγώνες της αρχαιότητας και τους σύγχρονους. Σας δίνονται ενδεικτικά κάποια ονόματα Ελληνίδων ή αλλοεθνών Ολυμπιονικών σύγχρονων αγώνων: (αδελφές Λανίτου, Νάντια Κομανέτσι, Σοφία Σακοράφα, Άννα Βερούλη, Βούλα Πατουλίδου, Νίκη Μπακογιάννη, Οι Σοφία Μπεκατώρου και η Αιμιλία Τσουλάφ, Η Liesel Tecsh).

5η ομάδα

Ποιος αφηγηματικός τρόπος κυριαρχεί στο ποίημα; Τι επιτυγχάνει ο ποιητής με αυτό;

Το ποίημα ανήκει στην κατηγορία του σονέτου:

Μορφή: 2 τετράστιχες + 2 τρίστιχες στροφές με ομοιοκαταληξία: ABBA ABBA ΓΔΓ ΔΕΕ και στίχο ιαμβικό εντεκασύλλαβο,

Περιεχόμενο: το θέμα του σονέτου αναπτύσσεται στα δύο τετράστιχα, ενώ στα τρίστιχα επαναλαμβάνεται ως συμπέρασμα που οδηγεί σε δραματική κορύφωση και τον ένατο στίχο να λειτουργεί ως σύνδεσμος μεταξύ πρώτου και δεύτερου μέρους

Να επιβεβαιώσετε τα παραπάνω χαρακτηριστικά στο ποίημα.

Το ποίημα ακολουθεί το ρεύμα του «παρνασσισμού»: ιδιαίτερη φροντίδα για την τελειότητα της μορφής, θέμα εμπνευσμένο από την αρχαιότητα.

Να επιβεβαιώσετε τα παραπάνω χαρακτηριστικά στο ποίημα.

6 η ομάδα

Να χαρακτηρίσετε τη γλώσσα του ποιήματος, αφού πρώτα εντοπίσετε ποιητικές εκφράσεις και επίθετα :

Να εντοπίσετε στοιχεία από το ποίημα που επιβεβαιώνουν ότι το ύφος χαρακτηρίζεται ως: σοβαρό, υμνητικό, εγκωμιαστικό, υψηλό, παραστατικό.

Δώστε παράδειγμα για κάθε εκφραστικό μέσο:

Προσωποποίηση →.....

Κοσμητικά επίθετα →.....

Μεταφορά →.....

Ασύνδετο σχήμα →

Υπερβολή →.....

Αγαπημένοι μαθητές, σας προτρέπω να ασχοληθείτε με όσες περισσότερες ασκήσεις μπορείτε. Όταν με το καλό ανταμώσουμε στην τάξη μας θα τις σχολιάσουμε από κοινού. Εύχομαι υγεία και καλή δύναμη.

Η καθηγήτρια

Ζιώγα Βασιλική